

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-5244-4/18

**UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 18 kwietnia 2018 r.

w sprawie odwołania od postanowienia Komisarza Wyborczego we Wrocławiu

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 420 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 15 i 1089 oraz z 2018 r. poz. 4, 130 i 138), po rozpatrzeniu odwołania wniesionego przez wyborców gminy Wińsko (mieszkańców sołectwa Węgrzce) od postanowienia Komisarza Wyborczego we Wrocławiu z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie skargi na uchwałę Rady Gminy Wińsko nr LIV/401/2018 z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Wińsko na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu

postanawia

uchylić postanowienie Komisarza Wyborczego we Wrocławiu z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie skargi na uchwałę Rady Gminy Wińsko nr LIV/401/2018 z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Wińsko na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu (dotyczące skargi mieszkańców sołectwa Węgrzce) i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia Komisarzowi Wyborczemu we Wrocławiu II;

Uzasadnienie

Rada Gminy Wińsko uchwałą Nr LIV/401/2018 z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Wińsko na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu dokonała podziału gminy na okręgi wyborcze.

Na ustalenia Rady Gminy skargę wnieśli wyborcy gminy Wińsko (mieszkańcy sołectwa Węgrzce).

Po zapoznaniu się ze skargą Komisarz Wyborczy we Wrocławiu, postanowieniem z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie skargi na uchwałę Rady Gminy Wińsko nr LIV/401/2018 z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Wińsko na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu pozostawił skargę bez rozpoznania.

W dniu 3 kwietnia 2018 r., tj. w ustawowym terminie, wpłynęło do Państwowej Komisji Wyborczej odwołanie od postanowienia Komisarza Wyborczego we Wrocławiu z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie skargi na uchwałę Rady Gminy Wińsko nr LIV/401/2018 z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Wińsko na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu, wniesione przez wyborców gminy Wińsko (mieszkańców sołectwa Węgrzce).

W odwołaniu zarzucono, że:

- 1) podejmując uchwałę w sprawie podziału Gminy Wińsko na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu, radni gminy Wińsko, bez akceptacji Wójta Gminy Wińsko, wprowadzili zmiany w przygotowanym przez niego projekcie tej uchwały, który wcześniej został pozytywnie zaopiniowany przez Komisarza Wyborczego we Wrocławiu, stwierdzając przy tym, że Rada Gminy Wińsko „weszła w kompetencje Wójta Gminy Wińsko”;
- 2) Komisarz Wyborczy we Wrocławiu pozostawiając skargę bez rozpoznania z powodu niepodania dat urodzenia lub numerów ewidencyjnych PESEL wyborców podpisujących skargę, „zastosował błędną wykładnię przepisów, która doprowadziła do postawienia przez niego przed skarżącymi wymogów, które nie znajdują potwierdzenia w przepisach powszechnie obowiązujących”.

Państwowa Komisja Wyborcza zważyła, co następuje.

Stosownie do art. 420 § 1 Kodeksu wyborczego prawo wniesienia skargi do komisarza wyborczego na ustalenia rady gminy w sprawach okręgów wyborczych przysługuje grupie co najmniej 15 wyborców danej gminy, w terminie 5 dni od daty podania do publicznej wiadomości uchwały w tej sprawie.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, że do skargi złożonej Komisarzowi Wyborczemu we Wrocławiu dołączono podpisy 14 wyborców. Załączony do skargi wykaz zatytułowany „PODPISY WYBORCÓW załącznik do skargi z dnia 15.03.2018 r.” zawiera

wprawdzie dane osobowe dotyczące 15 wyborców, lecz imię i nazwisko oraz adres zamieszkania osoby wskazanej w poz. 3 zostały wykreślone. Ponadto osoba ujęta pod tą pozycją nie złożyła swojego podpisu. W związku z tym wymóg, o którym mowa w powołanym wyżej przepisie, nie został spełniony. Na kwestię tę zwrócił uwagę Komisarz Wyborczy we Wrocławiu, który w postanowieniu z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie skargi na uchwałę Rady Gminy Wińsko nr LIV/401/2018 z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Wińsko na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wskazał, że jedna osoba nie złożyła własnoręcznego podpisu.

Z uwagi na powyższe Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że Komisarz Wyborczy we Wrocławiu słusznie pozostawił skargę bez rozpoznania.

Jednocześnie Komisarz Wyborczy we Wrocławiu bez podstawy prawnej zakwestionował niepodanie dat urodzenia lub numerów ewidencyjnych PESEL wyborców, którzy podpisali się pod skargą, co nie wynika z Kodeksu wyborczego.

Państwowa Komisja Wyborcza jednocześnie stwierdza, że zarzut dotyczący zmiany przez radnych projektu uchwały dotyczącej podziału gminy Wińsko na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu, przedstawionego Radzie Gminy przez Wójta tej gminy, jest bezzasadny.

Zgodnie z art. 419 § 2 Kodeksu wyborczego podział na okręgi wyborcze, ich granice i numery oraz liczbę radnych wybieranych w każdym okręgu ustala, na wniosek wójta, rada gminy. Oznacza to, że wprawdzie rada gminy dokonuje podziału gminy na okręgi wyborcze wyłącznie na wniosek właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta), lecz podział zawarty we wniosku nie jest wiążący dla rady. Zmiany w podziale w stosunku do zaproponowanego we wniosku są zatem możliwe pod warunkiem, że ustalony podział na okręgi wyborcze odpowiadać będzie zasadom określonym Kodeksie wyborczym. Powyższe wynika z pkt 4 wytycznych i wyjaśnień dotyczących podziału jednostek samorządu terytorialnego na okręgi wyborcze, stanowiących załącznik do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 5 lutego 2018 r. (M.P. poz. 204). Dlatego też zarzut ten nie zasługuje na uwzględnienie.

Poza tym Państwowa Komisja Wyborcza, w związku z odwołaniem złożonym przez inną grupę wyborców, działając w trybie nadzoru, dokonała analizy podziału gminy Wińsko na okręgi wyborcze i stwierdziła, co następuje.

W gminie Wińsko wybieranych będzie 15 radnych. Stosownie do art. 418 § 1 Kodeksu wyborczego gmina powinna zatem zostać podzielona na 15 jednomandatowych okręgów wyborczych.

Zgodnie z art. 417 § 2 Kodeksu wyborczego w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy. Jednostki pomocnicze gminy łączy się w celu utworzenia okręgu lub dzieli się na dwa lub więcej okręgów wyborczych, jeżeli wynika to z konieczności zachowania jednolitej normy przedstawicielstwa.

W pkt 7 powołanych wyżej wytycznych i wyjaśnień dotyczących podziału jednostek samorządu terytorialnego na okręgi wyborcze Państwowa Komisja Wyborcza również wskazała, że przy dokonywaniu podziału należy przestrzegać zasady, iż w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy (sołectwo), a w miastach przy tworzeniu okręgów wyborczych uwzględnia się utworzone jednostki pomocnicze.

Na kwestię tę zwrócił także uwagę Naczelny Sąd Administracyjny, który w wyroku z dnia 11 października 2017 r. sygn. akt. II OSK 2074/17 podkreślił, że „przepisy Kodeksu wyborczego określają szczególną ochronę dla jednostki pomocniczej gminy przy dokonywaniu podziału na okręgi wyborcze”, przypominając przy tym, że ustawodawca jednoznacznie wskazał, iż „w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy”. Jednostki te m. in. łączy się jedynie w celu utworzenia okręgu, jeżeli wynika to z konieczności zachowania jednolitej normy przedstawicielstwa.

Dodatkowo jednostki pomocnicze (sołectwa) mogą być połączone w okręg wyborczy, jeżeli w gminie do 20 000 mieszkańców liczba radnych wybieranych w danej jednostce pomocniczej, wskutek wyliczenia jednolitej normy przedstawicielstwa dla okręgu wyborczego, o której mowa w art. 419 § 2 Kodeksu wyborczego, byłaby mniejsza niż 1.

Gmina Wińsko (8 329 mieszkańców) składa się z 42 jednostek pomocniczych – sołectw. Z podzielenia liczby mieszkańców poszczególnych sołectw przez jednolitą normę przedstawicielstwa (555,27) wynika, że:

- 1) sołectwo Wińsko (3,020) z uwagi na liczbę mieszkańców, powinno zostać podzielone na trzy okręgi jednomandatowe;
- 2) sołectwa: Głębowice (0,778), Krzelów (1,440), Małowice (0,651), Orzeszków (0,792), Piskorzyna (0,590) i Wyszęcice (0,506) – co do zasady mogą samodzielnie tworzyć jednomandatowe okręgi wyborcze;
- 3) pozostałe 35 sołectw, tj. Aleksandrowice (0,127), Baszyn (0,378), Białawy Małe (0,273), Białawy Wielkie (0,293), Boraszyce Małe (0,072), Boraszyce Wielkie

(0,138), Brzózka (0,084), Budków (0,293), Buszkowice Małe (0,151), Chwałkowice (0,144), Dąbie (0,124), Domanice (0,138), Gryżyce (0,172), Grzeszyn (0,106), Iwno (0,407), Jakubikowice (0,061), Kleszczowice (0,109), Konary (0,325), Kozowo (0,194), Łazy (0,142), Moczydlnica Klasztorna (0,372), Morzyna (0,111), Przyborów (0,479), Rajczyn (0,248), Rogów Wołowski (0,082), Rudawa (0,327), Słup (0,108), Smogorzów Wielki (0,352), Smogorzówek (0,214), Staszowice (0,093), Stryjno (0,315), Turzany (0,210), Węglewo (0,075), Węgrzce (0,340), Wrzeszów (0,145), ze względu na normę przedstawicielstwa poniżej 0,5, nie mogą samodzielnie stanowić okręgów wyborczych.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że układ przestrzenny gminy Wińsko w powiązaniu z liczbą mieszkańców w poszczególnych sołectwach pozwala na dokonanie takiego podziału na okręgi wyborcze, który nie będzie prowadził do łączenia sołectw mogących być samodzielnymi okręgami wyborczymi z innymi sołectwami, tj. dokonanie podziału spełniającego warunki określone w art. 417 § 2 zdanie pierwsze Kodeksu wyborczego, w stosunku do wymienionych wyżej wszystkich 6 sołectw, które samodzielnie mogą być okręgami wyborczymi (sołectwo Wińsko musi zostać bowiem podzielone na 3 okręgi).

Rada Gminy Wińsko połączyła natomiast w jeden okręg wyborczy, bez takiej potrzeby, sołectwa, które mogą być samodzielnymi okręgami wyborczymi, tj.

- 1) sołectwo Małowice z sołectwem Iwno (łącznie 1,058);
- 2) sołectwo Piskorzyna z sołectwami: Grzeszyn, Kleszczowice, Stryjno i Morzyna (łącznie 1,233);
- 3) sołectwo Wyszęćice z sołectwami: Gryżyce i Boraszyce Wielkie (łącznie 0,817).

Tego rodzaju działanie, w przypadku gdy nie ma takiej konieczności, stanowi naruszenie wskazanego wyżej art. 417 § 2 zdanie pierwsze Kodeksu wyborczego, tj. zasady, że w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy. Jest to niezgodne z zasadami tworzenia okręgów wyborczych.

W tym stanie rzeczy Państwowa Komisja Wyborcza stwierdziła, że podział gminy Wińsko ustalony uchwałą Nr LIV/401/2018 z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Wińsko na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu narusza przepisy Kodeksu wyborczego i w związku z tym, uchwałą z dnia 18 kwietnia 2018 r. w sprawie odwołania od postanowienia Komisarza Wyborczego we Wrocławiu znak ZPOW-5244-4/18 (wniesionego przez inną grupę wyborców gminy Wińsko):

- 1) uchyliła postanowienie Komisarza Wyborczego we Wrocławiu z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie skargi na uchwałę Rady Gminy Wińsko nr LIV/401/2018 z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie podziału Gminy Wińsko na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu (dotyczące skargi wyborców – mieszkańców sołectw Stryjno i Przyborów) i przekazała sprawę do ponownego rozpatrzenia Komisarzowi Wyborczemu we Wrocławiu II;
- 2) w trybie nadzoru zobowiązała Komisarza Wyborczego we Wrocławiu II do podjęcia działań określonych w art. 17 § 2 w związku z § 1 Kodeksu wyborczego, ze względu na naruszenie przez Radę Gminy Wińsko prawa przy dokonywaniu podziału na okręgi wyborcze, tj. do stwierdzenia w formie postanowienia, że podział na okręgi wyborcze jest niezgodny z prawem i wezwania Rady Gminy Wińsko do wykonania zadania w sposób zgodny z prawem w wyznaczonym terminie.

Dlatego też Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła, jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 3 dni od daty jej podania do publicznej wiadomości (opublikowania jej na stronie internetowej Komisji).

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Wojciech Hermeliński

Otrzymują:

- 1.
2. Komisarz Wyborczy we Wrocławiu II
3. a/a